

आस्वलायन सूत्र (रिग् वेद) अमावास्य तर्पण क्रमम्

1. आचमनम्

(Sit facing the east, take a small quantity of water each time, chant the mantra & swallow water. Do this procedure twice)

अच्युताय नमः । अनन्ताय नमः । गोविंदाय नमः ।

(Clean the mouth, wash hands twice & chant the mantra touching different parts of body)

केशवाय नमः _ नारायणाय नमः
माधवाय नमः _ गोविंदाय नमः
विष्णवे नमः _ मधुसूदनाय नमः
त्रिविक्रमाय नमः _ वामनाय नमः
श्रीधराय नमः _ हृषीकेशाय नमः
पद्मनाभाय नमः _ दामोधराय नमः

2. प्राणायामम्

(Wear pavitram & chant the mantra thrice touching the right nose with the thumb and left nose with little & fore fingers)

ओं भूः । ओं भुवः । ओं सुवः । ओं महः । ओं जनः । ओं तपः ।
ओं सत्यम् । ओं तत्सवितुर्वरेण्यम् । भर्गोदेवस्य धीमहि ।
धियोयोनः । प्रचोदयात् ।
ओं आपः । ज्योतिरसः । अमृतं ब्रह्म । भूर्भुवस्सुवरोम् ।

3. गुरु – इष्ट दैव वन्दनम्

(Join the hands together & chant the mantra)

अस्मत् गुरु परंपरेभ्यो नमः ।

यस्या भवद् भक्त जनार्ति हन्तुः पितृत्व मन्येश्व विचार्य तूर्णम् ।
स्तम्भेवतार स्तमनन्य लभ्यं लक्ष्मी नृसिंहं शरणं प्रपद्ये ॥

श्रीमान् वेङ्कट नाथार्यः कवितार्किक केसरी ।
वेदान्ताचार्य वर्योमे सन्निधत्तां सदा हृदि ॥

गुरुभ्यः तद्गुरुभ्यश्च नमो वाकमधीमहे ।
वृणीमहे च तत्राद्यौ दंपती जगतां पती ॥

स्वशेष भूतेन मया स्वीयैः सर्व परिच्छदैः ।
विधातुं प्रीतमात्मानं देवः प्रक्रमते स्वयम् ॥

शुक्लाम् बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्न वदनं ध्यायेत् सर्व विघ्नोप शान्तये ॥

यस्य द्विरद वक्त्राद्याः पारिषद्याः परश्शतम् ।
विघ्नं निघ्नन्ति सततं विष्वक्सेनं तमाश्रये ॥

4. संकल्पः

(Praacheenaaveeti, keep the right palm on the left palm together on the right thigh & chant the mantra)

हरिः ओं तत् श्रीगोविंद गोविंद गोविंद असय श्रीभगवतो महापुरुषस्य विष्णोराग्ज्या प्रवर्तमानस्य आद्य ब्रह्मणो द्वितीय परार्धे श्रीस्वेत वराह कल्पे वैवस्वत मन्वन्तरे कलियुगे प्रथमे पादे जंभुद्वीपे भारतवर्षे भरतखंटे शखाब्दे मेरोः दक्षिणे पार्श्वे अस्मिन् वर्तमाने व्यावहारिके प्रभवादि षष्ठि सम्वत्सराणां मद्ये ------ नाम सम्वत्सरे ------ अयने ------ ऋतौ ------ मासे कृष्णपक्षे अमावास्यायां पुण्य तिथौ ------ वासर ------ नक्षत्र युक्तायां श्रीविष्णुयोग श्रीविष्णुकरण शुभयोग शुभकरण ऐवंगुण विशेषण विशिष्टायां अस्यां अमावास्यायां पुण्य तिथौ श्री भगवताग्ज्या श्रीमन्नारायण प्रीत्यर्थं ---------- गोत्राणाम् ---------- , ---------- , ---------- शर्मणां वसु रुद्र आदित्य स्वरूपाणां अस्मत् पितृ, पितामह, प्रपितामहानां ---------- गोत्राणाम् ---------- , ---------- , ---------- नाम्नीनां वसु रुद्र आदित्य स्वरूपाणां अस्मत् मातृ, पितामहि, प्रपितामहीनां ---------- गोत्राणाम् ----------,----------, ---------- शर्मणां वसु रुद्र आदित्य स्वरूपाणां अस्मत् मातामह, मातुः पितामह, मातुः प्रपितामहानां ---------- गोत्राणाम् ----------, ---------- , ---------- नाम्नीनां वसु रुद्र आदित्य स्वरूपाणां अस्मत् मातामहि, मातुः पितामहि, मातुः प्रपितामहीनां वर्गद्वय पितृणां अक्षय्य तृप्त्यर्थं अमावास्या पुण्य काले दर्शश्राद्धं तिलतर्पण रूपेण करिष्ये ।

5. सात्विक त्यागः

(Join the hands together & chant the mantra)

ऒं भगवानॆव स्वनियाम्य स्वरूप स्थिति प्रवृत्ति स्वशॆषतैक रसॆन अनॆनात्मना कर्त्रा स्वकीयैश्च उपकरणैः स्वाराधनैक प्रयॊजनाय परमपुरुषः सर्वशॆषी श्रियपतिः स्वशॆष भूतमिदं दर्श श्राद्धाख्यं कर्म स्वप्रीतयॆ कारयति ।

6. प्रॊक्षण मन्त्रः

(Sprill water with gingelly seeds on the place of tarpanam chanting the mantra)

अपवित्रः पवित्रॊवा सर्वावस्थां गतॊपिवा यः स्मरॆत् पुण्डरीकाक्षं सबाह्या भ्यन्तरः शुचिः । ऒं भूर्भुवस्सुवॊ भूर्भुवस्सुवॊ भूर्भुवस्सुवः पुण्डरीकाक्षाय नमः ॥

7. वर्गद्वय पितॄन् आवाहनम्

(Spread two bhugnaas, one on the east for pitru vargam & the other on the west for matru vargam, chant the mantra & sprinkle gingelly seeds on both the vargam)

उषन्तस्त्वा हवामहॆ उषंतस्समीधिमहि ।
उषन् उषत आवह पितॄन् हविषॆ अत्तवॆ ॥

अस्मिन् कूर्चे वर्गद्वय पितॄन् आवाहयामि.

8. वर्गद्वय आसनम् – अर्चनम्

(Add one more bhugnaa on each side, chant the mantra & sprinkle gingelly seeds on both vargam)

आयंतुनः पितरॊ स्ॐयासः अग्निष् स्वात्ताः पथिभिः दॆवयानैहिः ।
अस्मिन् यग्ञॆ स्वधया मदन्त्वधि बृवन्तु तॆ अवन्त्वस्मान् ॥

वर्गद्वय पितॄणां इदमासनम् । इदमर्चनम् ॥

9. पितृवर्ग तर्पणम्

(Offer water with gingelly seeds chanting the mantra)

---------- गोत्रान् ---------- शर्मणः वसु रूपान् अस्मत् पितॄन् स्वधानमस् तर्पयमि तर्पयामि तर्पयामि । (3 times)

---------- गोत्रान् ---------- शर्मणः रुद्र रूपान् अस्मत् पितामहान् स्वधानमस् तर्पयमि तर्पयामि तर्पयामि । (3 times)

---------- गोत्रान् ---------- शर्मणः आदित्य रूपान् अस्मत् प्रपितामहान् स्वधानमस् तर्पयमि तर्पयामि तर्पयामि । (3 times)

---------- गोत्राः ---------- नाम्नीः वसु रूपिणीः अस्मत् मातॄः स्वधानमस् तर्पयामि तर्पयामि तर्पयामि ।

---------- गोत्राः ---------- नाम्नीः रुद्र रूपिणीः अस्मत् पितामहीः स्वधानमस् तर्पयामि तर्पयामि तर्पयामि ।

---------- गोत्राः ---------- नाम्नीः आदित्य रूपिणीः अस्मत् प्रपितामहीः स्वधानमस् तर्पयामि तर्पयामि तर्पयामि ।

10. मातृवर्ग तर्पणम्

(Offer water with gingelly seeds chanting the mantra)

---------- गोत्रान् ---------- शर्मणः वसु रूपान् अस्मत् मातामहान् स्वधानमस् तर्पयामि तर्पयामि तर्पयामि । (3 times)

----------- गोत्रान् ----------- शर्मणः रुद्र रूपान् अस्मत् मातुः पितामहान् स्वधानमस् तर्पयामि तर्पयामि तर्पयामि । (3 times)
----------- गोत्रान् ----------- शर्मणः आदित्य रूपान् अस्मत् मातुः प्रपितामहान् स्वधानमस् तर्पयामि तर्पयामि तर्पयामि । (3 times)

----------- गोत्राः ----------- नाम्नीः वसु रूपिणीः अस्मत् मातामहीः स्वधानमस् तर्पयामि तर्पयामि तर्पयामि ।

----------- गोत्राः ----------- नाम्नीः रुद्र रूपिणीः अस्मत् मातुः पितामहीः स्वधानमस् तर्पयामि तर्पयामि तर्पयामि ।

----------- गोत्राः ----------- नाम्नीः आदित्य रूपिणीः अस्मत् मातुः प्रपितामहीः स्वधानमस् तर्पयामि तर्पयामि तर्पयामि ।

11. वर्गद्वय ज्ञाती तर्पणम्

(Offer water with gingelly seeds chanting the mantra)

ज्ञाता ज्ञात वर्गद्वय पितॄन् स्वधानमस् तर्पयामि ।
ज्ञाता ज्ञात वर्गद्वय पितॄन् स्वधानमस् तर्पयामि ।
ज्ञाता ज्ञात वर्गद्वय पितॄन् स्वधानमस् तर्पयामि ।

ऊर्जं वहन्तीः अमृतं घृतं पयः कीलालं परिसृतं स्वधास्थ तर्पयतमे अस्मत् वर्गद्वय पितॄन् तृप्यत । तृप्यत । तृप्यत ।

12. उपस्थानम्

(Stand facing the south, join the hands & chant the mantra)

देवताभ्यः पितृभ्यश्च महायोगिभ्य ऐवच, नमः स्वधायै स्वाहायै नित्यमेव नमो नमः ।

(Upaveeti, 3 pradakshinams around the place where tarpanam was performed & saashtaanga namaskaaram)

13. अभिवादनम्

अभिवादये ---------,-------,-------,-------,-------, --------रुषय प्रवरान्वित --------- गौत्रः आस्वलायन सूत्रः रिग् शाखाध्यायी ----------- शर्म नामाहं अस्मिभोः ।

14. यथास्थानम् प्रतिष्ठापनम्

(Praacheenaaveeti, chant the mantra & sprinkle gingelly seeds on both the vargam)

वर्गद्वय पितृभ्यो नमः ।

उषन्तस्त्वा हवामहे उषंतस्समीधिमहि ।
उषन् उषत आवह पितृन् हविषे अत्तवे ॥

अस्मात् कूर्चात् वर्गद्वय पितृन् यथास्थानम् प्रतिष्ठापयामि ।

15. सर्व तर्पणम्

(Untie the bhugnaas and pavitram , take all the darbhas in the right hand along with gingelly seeds, pour water on to the right hand, chant the mantra and place the darbha with gingelly seeds on the spot where the tarpanam was performed)

येषां न माता न पिता न भ्राता न बन्धुर् न अन्य गोत्रिणः । ते तृप्तिमखिलं यान्तु मया दत्तैः कुषोदकैः तृप्यत तृप्यत तृप्यत ।

16. आचमनम्

(Upaveeti & do as given in the beginning)
17. सात्विक त्यागः

(Join the hands together & say the mantra)

ओं भगवानेव स्वनियाम्य स्वरूप स्थिति प्रवृत्ति स्वशेषतैक रसेन अनेनात्मना कर्त्रा स्वकीयैश्च उपकरणैः स्वाराधनैक प्रयोजनाय परमपुरुषः सर्वशेषी श्रियपतिः स्वशेष भूतमिदं दर्श श्राद्धाख्यं कर्म स्वप्रीतये कारितवान् ।

कायेन वाचा मनसेंद्रियैर्वा बुद्ध्यात्मनावा प्रकृतेः स्वभावात् ।
करोमि यद्यत् सकलं परस्मै नारायणायेति समर्पयामि ॥

॥ सर्वम् श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥